

Súd: Okresný súd Dolný Kubín
Spisová značka: 5Csp/30/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5419201688
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Bebej
ECLI: ECLI:SK:OSDK:2020:5419201688.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dolný Kubín sudcom JUDr. Petrom Bebejom v právnej veci žalobcov: 1/ W. I., C.. XX.XX.XXXX, S. L. M. XX, 2/ B. I., C.. XX.XX.XXXX, S. L. M. XX, žalobcovia 1/ a 2/ zastúpení Centrum Správnej Pomoci Prievidza, so sídlom v Lehote pod Vtáčnikom, 1. mája 388/8, IČO: 51876141, proti žalovanému: BENCONT COLLECTION, a. s., so sídlom v Bratislave, Vajnorská 100/A, IČO: 47967692, v spore o určenie, že spotrebiteľský úver je bezúročný a bez poplatkov a o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 5.040,04 eura, takto

rozhodol:

I. Súd určuje, že úver zo Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 09.08.2010 uzatvorenej medzi žalobcami 1/ a 2/ a právnym predchodcom žalovaného M. S., X..O., je bezúročný a bez poplatkov.

II. Žalovaný je povinný vydať žalobcom 1/ a 2/ bezdôvodné obohatenie vo výške 5.040,04 eura spoločne a nerozdielne do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

III. Žalobcom 1/ a 2/ priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Žalobou datovanou k 06.12.2019, doručenou tunajšiemu súdu 09.12.2019, sa žalobcovia 1/ a 2/ voči žalovanému domáhali určenia, že úver zo Zmluvy č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 09.08.2010 - uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným, je bezúročný a bez poplatkov, uloženia povinnosti žalovanému vydať žalobcovi (správne žalobcom) zo Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 09.08.2010 bezdôvodné obohatenie vo výške 5.040,04 eura a zaviazania žalovaného k náhrade trov tohto konania.

2. Odôvodnili ju tým, že medzi M. S., X..O.. (ďalej len „veriteľ“), a spotrebiteľom - žalobcami 1/ a 2/ bola uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere Zmluva o úvere „pôžička na bývanie“ č. XXXXXXXXXXXX z 09.08.2010 (ďalej len „ÚZ“) podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení platnom a účinnom v čase uzavretia ÚZ (ďalej len „ZoSÚ“), na základe ktorej veriteľ poskytol spotrebiteľský úver.

2.1. ÚZ bola vopred pripravená v neprospech spotrebiteľa (žalobcov). Žalovaný (správne veriteľ) použil pri uzatváraní ÚZ predtlačенú formulárovú štandardizovanú zmluvu, ktorej obsah bol ním vopred pripravený bez možnosti spotrebiteľa ovplyvniť jednotlivé zmluvné ustanovenia, v dôsledku čoho bol žalobca - spotrebiteľ nútený podpísať celý obsah zmluvy jedným podpisom, tak ako aj ostatné dodatky. Žalobcovia sú jednoznačne spotrebiteľom podľa Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) a dopadá v celom rozsahu spotrebiteľská ochrana podľa OZ, ZoSÚ a zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. V čase podpísania zmluvných ustanovení (august 2010) žalobcovia ako priemerný spotrebiteľ nepoznali čo sú to neprijateľné podmienky a nevedeli, že také niečo môže v zmluvách existovať. Zmluvu podpísali, pretože verili bankovej spoločnosti, akou je veriteľ. Banka je

povinná poskytnúť spotrebiteľovi odborné poradenstvo. Žalobcom boli zatajené neprijateľné zmluvné ustanovenia v ÚZ.

2.2. ÚZ je v rozpore so ZoSÚ a v rozpore s OZ. Je nepredstaviteľné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere a všeobecné obchodné podmienky obsahovali neprijateľné zmluvné podmienky. Je povinnosťou členských štátov EÚ a ich orgánov aby zabezpečili ratio legis smernice, aby nekalé podmienky spotrebiteľov nezaväzovali, to osobitne platí, ak zmluva obsahuje značné množstvo neprijateľných zmluvných podmienok a ich existencia nie je pre spotrebiteľa možná a účelná. V tomto prípade je povolaným orgánom štátu súd, ktorý prihliadne na eurokonformný výklad európskeho spotrebiteľského práva. Navyše výklad v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv musí byť vždy v prospech spotrebiteľa (§ 54 ods. 2 OZ). Je to predovšetkým veriteľ, ktorý by mal postupovať s odbornou starostlivosťou, v súlade s dobrými mravmi (§ 3 OZ) a mal by na trhu ustáliť hranicu, pokiaľ ide o čestné podmienky a ich používanie v spotrebiteľských zmluvách. V slušnej spoločnosti podmienky dojednané s veriteľom obstať za žiadnych okolností nemôžu.

2.3. Proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Môže sa na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav. Osoba, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi.

2.4. Vo veci má naliehavý právny záujem, ktorý je podmienkou procesnej prípustnosti určovacej žaloby. Ich žaloba je vhodný (účinný a správne zvolený) procesný nástroj ochrany práv žalobcov, ktorou sa má dosiahnuť odstránenie spornosti práva a vytvára pevný právny základ pre právny vzťah účastníkov sporu. Bez tohto určenia je jeho právo žalobcu ohrozené a bez tohto určenia je jeho právne postavenie neistým (porovnaj R 17/1972). Ich žaloba je prípustná aj napriek tomu, že je možná (prípadne) iná žaloba (viď rozhodnutie NS SR publikované v časopise Zo súdnej praxe pod č. 40/1996). Bez určenia súdu, či tu právo je alebo nie je a či tu právny vzťah je alebo nie je - je ich právo ohrozené.

2.5. Veriteľ postupuje voči ním - spotrebiteľom bez odbornej starostlivosti a v rozpore s dobrými mravmi. Ich spotrebiteľské práva boli porušené najmä tým, že veriteľ použil v zmluve početné neprijateľné zmluvné podmienky. Sú presvedčení, že ide najmenej o tieto neprijateľné zmluvné podmienky:

2.6. Je nepochybné, že text uvedený v ÚZ a v úverových zmluvných podmienkach, ktoré tvorili neoddeliteľnú súčasť ÚZ, je voľným okom nečitateľný. Veľkosť písma je tak minimálna, že je reálne nenaplniteľné, aby sa priemerný spotrebiteľ dokázal čo i len oboznámiť s dotknutým textom, nieto ešte mu porozumieť a vyhodnotiť jeho dôsledky dopadajúceho na spotrebiteľa. Veriteľovi nič nebránilo formulárovú zmluvu pripraviť tak, aby spotrebiteľ získal reálnu možnosť oboznámiť sa s celým rozsahom povinností vznikajúcich mu uzavretím zmluvy. Takú zásadnú a dôležitú informáciu, akou je odkaz na úverové zmluvné podmienky, v ktorých sú prakticky upravené všetky povinnosti spotrebiteľa, mali byť minimálne uvedené zvýrazneným písmom, aby spotrebiteľa upozorňovali na nevyhnutnosť preštudovania ÚZ v celom jej rozsahu. K základným princípom spotrebiteľských zmlúv v zmysle práva Európskej únie a judikatúry Súdneho dvora EÚ patrí ten, že nesmú obsahovať podmienky, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to pod sankciou absolútnej neplatnosti týchto podmienok (článok 3 ods. 1, 2 Smernice a bod 1 písm. e) prílohy Smernice rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách). Zmluvné podmienky (uvedené v ÚZ v úverových podmienkach tvoriacich neoddeliteľnú súčasť ÚZ) sú neprijateľné ako celok už len z toho samotného dôvodu, že sú z hľadiska veľkosti písma voľným okom prakticky nečitateľné a zároveň bolo reálne nemožné, aby sa priemerný spotrebiteľ dokázal čo i len oboznámiť s takto písomným textom, nie tomu ešte porozumieť. Vyhodnotenie všetkých zmluvných ustanovení žalobcovia nechávajú na súd. Žiadali súd, aby z úradnej moci a povinnosti podrobil ÚZ súdnej kontrole.

2.7. Žiadali, aby súd z úradnej moci a povinnosti preskúmal ÚZ aj ohľadom výšky ročnej úrokovej sadzby a priemernej hodnoty RPMN v čase poskytnutia úveru (09.08.2010).

2.8. ÚZ neobsahuje údaj, výška, počet a termíny splátok úrokov, istiny a iných poplatkov. Zmluvné ustanovenia musia byť v zmluve a v dodatkoch uvedené presne, správne, zrozumiteľne. Nie je možné, aby sa priemerný spotrebiteľ ako slabšia strana dopracovával k výpočtom o výške, počte a termínoch splátok úrokov a istiny a iných poplatkov výpočtami. Údaj výška, počet a termíny splátok úrokov, istiny a iných poplatkov musí byť uvedený presne, správne, zrozumiteľne a priamo v zmluve alebo v splátkovom kalendári, avšak splátkový kalendár, ak sa má považovať za súčasť zmluvy, tento musí byť podpísaný spotrebiteľom, ako aj veriteľom. Poskytnutý spotrebiteľský úver sa v zmysle § 11 ods. 1 písm. a) ZoSÚ považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1.

2.9. Určenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov alebo, že niektoré zmluvné dojednania sú neplatné pre rozpor so špeciálnou právnou úpravou obsiahnutou v OZ (§ 52 a nasl. OZ), prípadne, že niektoré zmluvné dojednania sú neplatné pre rozpor so všeobecnými zásadami pre posudzovanie platnosti právnych úkonov, tak ako to vyplýva z príslušných ustanovení OZ alebo pre rozpor so špeciálnou právnou úpravou obsiahnutou predovšetkým v zákonoch č. 250/2007 Z. z., č. 266/2005 Z. z., č. 483/2001 Z. z., č. 186/2009 Z. z., č. 102/2014 Z. z. - závisí výlučne od posúdenia a rozhodnutia súdu, a to i s poukazom na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 22.02.2018 sp. zn. 3 Cdo 146/2017.

2.10. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ sa vždy prednostne použijú ustanovenia OZ aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

2.11.1. V rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 13C/64/2015 z 18.02.2016 (M. S. O.), sa píše: „Súd preskúmaním zmluvy zistil, že neobsahuje náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 písm. f), k) ZoSÚ v znení účinnom do 30.11.2011, t.j. termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, v dôsledku čoho sa poskytnutý úver považuje za bezúročný a bez poplatkov v zmysle § 11 ods. 1 písm. a) ZoSÚ v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy.“

2.11.2. V rozsudku Okresného súdu Bánovce nad Bebravou sp. zn. 6C/204/2015 (M. S. O.), sa píše: „Právne vzťahy vzniknuté na základe úverovej zmluvy medzi navrhovateľom a odporcom, aj keď ide o zmluvný typ podľa Obchodného zákonníka, sa spravujú ustanoveniami OZ, vrátane ustanovení o spotrebiteľských zmluvách, pretože zmluva medzi navrhovateľom a odporcom spĺňa definičné znaky spotrebiteľskej zmluvy § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Súčasne ide o spotrebiteľský úver, upravený v ZoSÚ, ktorý je vo vzťahu k OZ aj vo vzťahu k Obchodnému zákonníku v pomere špeciality. Navrhovateľ zmluvu uzavrel v rámci svojej podnikateľskej činnosti, odporca je v nej identifikovaný ako fyzická osoba - nepodnikateľ menom a priezviskom, rodným číslom, adresou trvalého pobytu a číslom občianskeho preukazu, zo zmluvy nevyplýva a navrhovateľ v konaní ani netvrdil, že by bola zmluva uzatváraná zo strany odporcu na účely jeho povolania, podnikania alebo zamestnania. V danom prípade súd zistil, že v zmluve o spotrebiteľskom úvere medzi navrhovateľom a odporcom absentuje údaj o výške splátok istiny, úrokov a iných poplatkov (§ 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ). Keď zákon uvádza medzi náležitosťami zmluvy nielen „výška, počet a termíny splátok“, ale výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“ je zjavné, že zákonodarca tým mal na mysli, že každá zo zložiek splátky (istina, úrok, poplatky) má byť vyčíslená samostatne (napríklad vo forme splátkového kalendára), teda zo zmluvy musí byť jasné, akú časť tej-ktorej splátky pripíše veriteľ na úhradu istiny, akú časť na úroky a akú časť na poplatky. Vzhľadom na absenciu uvedenej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere (údaj o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov podľa § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ) súd považoval úver za poskytnutý bez úroku a bez poplatkov (§ 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 119/2010 Z. z.) Navrhovateľ má teda právo len na vrátenie istiny, ktorú odporcovi na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere poskytol, bez akýchkoľvek úrokov a poplatkov.“

2.11.3. V rozsudku Okresného súdu Komárno sp. zn. 6C/179/2016 sa píše: „Súd preskúmaním zmluvy zistil, že v nej nie je uvedená zákonom stanovená obligatórna podstatná náležitosť úverovej zmluvy, a to náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy. Táto náležitosť spotrebiteľskej zmluvy je dôležitá z pohľadu ochrany spotrebiteľa preto, aby ten vedel, aká suma z jeho splátky sa započíta na istinu a aká na úroky prípadne poplatky a tak aby mohol priebežne pri splácaní svojho dlhu sledovať ako sa znižuje istina jeho dlhu. Takéto neuvedenie rozčlenenia splátok považuje konajúci súd v súlade s ustálenou judikatúrou všeobecných súdov SR za nenačnenie zákonnej požiadavky uvedenej v ust. § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ, a preto považuje tento úver za bezúročný a bez poplatkov, navyše podľa názoru súdu sa jedná o neprijateľnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve (ust. § 53 ods. 1 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa).“

2.11.4. V rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 11Csp/57/2016 (D. S., X..O..) sa píše: „Podľa názoru súdu predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje termín konečnej splatnosti úveru. Ako je zjavné z formulácie príslušného zákonného ustanovenia (§ 9 ods. 2 písm. f) ZoSÚ) nepostačuje uviesť len dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere (čo by bolo naplnené počtom rokov), ale potrebné je uviesť aj termín konečnej splatnosti úveru. Gramatickým výkladom tohto spojenia možno vyvodit', že v zmluve musí byť uvedený dátum konečnej splatnosti úveru, a to minimálne uvedením mesiaca a roka splatnosti poslednej splátky za predpokladu, že zo zmluvy termín splatnosti splátky je zjavný. V tomto prípade tento termín splatnosti každej splátky - 15. dňa v mesiaci je v zmluve jasne uvedený. Konečná splatnosť úveru teda musí byť určená konkrétne tak, aby si spotrebiteľ mohol už na začiatku urobiť obraz

o dĺžke trvania úveru, a tým si vybrať pre neho najvhodnejší úverový produkt. Nemožno od spotrebiteľa požadovať, aby matematicky počítal termín konečnej splatnosti z iných údajov v zmluve.“

2.11.5. V rozsudku Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11Co/256/2013 sa píše: „Spojenie istiny, úrokov a poplatkov v jedno v zmluve nemožno považovať za náležitosť zmluvy v zmysle zákona, citujeme: spotrebiteľská zmluva musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Logickým a teleologickým výkladom Zákona o spotrebiteľských úveroch možno dospieť k jednoznačnému záveru, že zo zmluvy musí jednoznačne vyplývať splatnosť jednotlivých častí istiny, úroku a poplatkov, pokiaľ tieto nemajú byť splatené jednorázovo. Z uzatvorených zmlúv síce vyplýva výška jednotlivých splátok, výslovne je však uvedené, že každá splátka zahŕňa istinu, úrok a poplatky, pričom nie je zrejmé, akú časť z týchto nárokov jednotlivá splátka obsahuje, pričom však pre určenie práv a povinností zmluvných strán z uzatvorenej zmluvy je nevyhnutné vedieť, koľko dlžník v jednotlivých splátkach plní na istinu, osobitne úrok a osobitne poplatky.“

2.11.6. Poukázal aj na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 13Co/7/2015 (J. O. X.. O..). Súd skúmal, či predložená zmluva má písomnú formu a obligatórne náležitosti v zmysle § 4 ods. 1, 2 zákona č. 258/2001 Z. z. Súd po vykonanom dokazovaní konštatuje, že zmluva má písomnú formu, ale absentuje v nej obligatórna náležitosť, a to výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov [§ 4 ods. 2 písm. i/]. Ďalej má súd za to, že uvedenie RPMN príkladmo, nemôže mať za následok splnenie zákonnej povinnosti v zmysle § 4 ods. 2 písm. j) zákona č. 258/2001 Z. z. V dôsledku týchto chýbajúcich náležitostí zmluvy, považoval súd úver za bezúročný a bez poplatkov v zmysle § 4 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z. z., preto skúmal, v akom rozsahu odporkyňa svoj dlh splnila.

2.12. V zmysle ust. § 53 ods. 1 až 4 OZ za neprijateľné a teda podľa ust. § 53 ods. 5 OZ za „neplatné“ - možno považovať aj nasledovné zmluvné podmienky:

1. Dohoda o zrážkach zo mzdy - včlenená do textu „Zmluvy o úvere (štandardizovaná zmluvná podmienka. Tu poukázal na Rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/95/2013 zo dňa 19.06.2013.

2. Dohoda o splátkovom kalendári a Dohoda o uznaní dlhu. Tu poukázal na Rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn.6Co/71/2015 zo dňa 14.06.2016.

2.13. Z dôvodu ich dočasnej finančnej núdze veriteľ protiprávne postúpil ich pohľadávku vymáhačskej spoločnosti M. J. O..U..L..., O. O. A. S., ktorá následne podala na nich žalobu na vydanie Rozhodcovského rozsudku. Hrubým spôsobom porušila ochranu ich osobných údajov a následne túto pohľadávku prevzal žalovaný, ktorý hrubým nátlakom na ich osoby prinútila podpísať „Dohodu o splátkovom kalendári, Dohodu o uznaní dlhu a Dohodu o zrážkach zo mzdy.

2.14. Citovali z vyjadrenia MS SR: Podľa § 53 ods. 4 písm. b) OZ sa za neprijateľnú podmienku považujú ustanovenia, ktoré dovoľujú previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa BEZ SÚHLASU SPOTREBITEĽA, ak by došlo k zhoršeniu vymožitelnosti zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa. Súhlas spotrebiteľa daný pri vzniku zmluvného vzťahu s postúpením pohľadávok veriteľa a prevodom práv a povinností zo zmluvy v prospech tretej osoby zakladá značnú neistotu, pokiaľ ide o otázku, či nedôjde k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa, čo spôsobuje HRUBÚ NEROVNOVÁHU V PRÁVACH A POVINNOSTIACH ZMLUVNÝCH STRÁN A NEPRIJATEĽNOSŤ TEJTO ZMLUVNEJ PODMIENKY PODĽA GENERÁLNEJ KLAUZULY (§ 53 ods. 1 OZ).

2.15. Ústava Slovenskej republiky podľa čl. 19 zaručuje každému právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena, právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života, a tiež právo na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním, zverejňovaním alebo iným zneužívaním údajov o svojej osobe.

2.16. Ochranu osobných údajov v Slovenskej republike upravuje zákon č. 122/2013 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 84/2014 Z. z. (ďalej len „zákon č. 122/2013 Z. z.“). Nezávislou národnou dozornou autoritou vykonávajúcou dohľad nad ochranou osobných údajov je Úrad na ochranu osobných údajov Slovenskej republiky. Osobné údaje v zmysle § 4 zákona č. 122/2013 Z. z. sú údaje týkajúce sa určenej alebo určiteľnej fyzickej osoby, pričom takou osobou je osoba, ktorú možno určiť priamo alebo nepriamo, najmä na základe všeobecne použiteľného identifikátora alebo na základe jednej či viacerých charakteristík alebo znakov, ktoré tvoria jej fyzickú, fyziologickú, psychickú, mentálnu, ekonomickú, kultúrnu alebo sociálnu identitu.

2.17. Rozhodcovská doložka je neprijateľnou zmluvnou podmienkou podľa ustanovenia § 53 ods. 4 písm. r) OZ, v znení platnom a účinnom v čase podpísania Zmluvy - je taká rozhodcovská doložka, ktorá nebola so spotrebiteľom osobitne vyjednaná, ale je obsiahnutá vo forme vopred naformulovanej štandardnej zmluvnej podmienky včlenenej do textu zmluvných podmienok, ktorá spotrebiteľa zaväzuje, aby spory s veriteľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní. Rozhodcovská doložka vo svojich dôsledkoch predstavuje výrazný zásah do práv a povinností medzi dodávateľom a spotrebiteľom,

pretože nie súd, ale výlučne rozhodca rozhodne o právach a právom chránených záujmoch a výsledkom je nový kvalifikovaný záväzok, bez možnosti spotrebiteľa domáhať sa svojho práva na príslušnom súde - skutočnosť, ktorá je porušením základného - ústavného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Dali do pozornosti rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10CoE/326/2010 zo dňa 09.08.2011 a rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17CoE/47/2011 zo dňa 24.02.2011.

2.18. K nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia uviedli, že vzhľadom na uvedené skutočnosti, žalovaný vystavil žalobcov (spotrebiteľa) hrubo nemorálnych a zneužívajúcich zmluvných podmienok, ktoré zakladajú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Samotná ÚZ už len v kontexte uvedených neprijateľných a nekalých podmienok svojím obsahom, ako aj účelom jednak odporuje zákonu a zákon obchádza a ako celok sa prieči dobrým mravom. Preto žiadajú vo veci samej o vydanie bezdôvodného obohatenia, o ktoré sa žalovaný obohatil, keďže ÚZ bola pre porušenie zákona bezúročná a bez poplatkov. Úver bol 10.780,- eur, zaplatili: na účet M. S., X..O., 2.645,87 eura, na účet žalovaného 13.174,17 eura - výšku tejto zaplatenej sumy si zistili po telefonickom hovore dňa 23.09.2019 o 13.25 h a 13.44 h. Bezdôvodné obohatenie: 5.040, 04 eura.

2.19. Nález ÚS SR sp. zn. III. ÚS 107/07, v ktorom sa o. i. uvádza, že k znakom právneho štátu a medzi jeho základné hodnoty patrí neoddeliteľne princíp právnej istoty (čl. 1 ods. I Ústavy), ktorého neopomenuteľným komponentom je predvídateľnosť práva. Súčasťou uvedeného princípu je tiež požiadavka, aby sa na určitú právne relevantnú otázku pri opakovaní v rovnakých podmienkach dala rovnaká odpoveď (napr. m. m. I. ÚS 87/93, PL. ÚS 16/95 a II. ÚS 80/99), teda to, že obdobné situácie musia byť rovnakým spôsobom právne posudzované (II. ÚS 243/05), pretože inak dochádza aj k porušeniu zásady právnej istoty a zákonom ustanovenej povinnosti pri zabezpečovaní jednoty rozhodovania.

2.20. V žalobe poukázali, resp. aj citovali aj ust. § 37, § 39, § 52, § 53 a § 54 OZ.

3. Na návrh žalobcov daný prostredníctvom ich zástupcu podaním z 03.10.2020, doručeným súdu 04.10.2020, označeným ako „VEC: Doplnenie a oprava petitu“, ktoré súd posúdil podľa jeho obsahu (aj) ako návrh na zmenu žaloby, súd na pojednávaní 02.11.2020 uznesením č. k. 5Csp/30/2019-153 pripustil zmenu žaloby v tomto znení:

I. Súd určuje, že úver zo Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 09.08.2010 uzatvorenej medzi žalobcami 1/ a 2/ a právnym predchodcom žalovaného M. S., X..O., je bezúročný a bez poplatkov.

II. Žalovaný je povinný vydať žalobcom zo Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 09.08.2010 bezdôvodné obohatenie vo výške 5.040,04 eura spoločne a nerozdielne.

III. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcom 1/ a 2/ náhradu trov konania vo výške 100 % do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

4.1. Žalovaný v písomnom vyjadrení z 22.05.2020 citujúc ust. § 161, ods. 1, 2, § 5 ods. 1 a § 6 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) namietol právomoc tunajšieho súdu prejednať tento spor s tým, že žalobca nijako nezdôvodnil, z akého právneho dôvodu podal návrh na tunajší súd a uvedené nenamietali počas konania pred rozhodcovským súdom. V rozhodcovskom konaní bola žalobcovi zasielaná výzva na podanie žalobnej odpovede, ktorú prevzal a v súdom stanovenej lehote neoznámil svoju žalobnú odpoveď, preto súd v zmysle § 30 ods. 2 zákona o rozhodcovskom konaní pokračoval v rozhodcovskom konaní. Je zrejmé, že predmetná rozhodcovská doložka je dohodnutá platne v súlade s ustanoveniami zákona o rozhodcovskom konaní, nakoľko žalobca mal možnosť sa s ňou oboznámiť nielen v ÚZ, ktorú podpisoval, ale aj v žalobe a jej prílohách, ktorá mu bola doručená rozhodcovským súdom v rozhodcovskom konaní a jej existenciu nenamietal.

4.1.1. Žalovaný sa plne stotožňuje s rozhodnutím Okresného súdu Galanta z 12.12.2017 sp. zn. 26Csp/218/2017, v ktorom uviedol, že: „Keďže sa už vo veci skúmania neprijateľných podmienok a platnosti Zmluvy č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 26.08.2011 právoplatne rozhodlo v rozhodcovskom konaní, súd nemôže vec prejednávať a rozhodovať znova, preto bolo nutné konanie pre prekážku rozhodnutej veci zastaviť.“

4.1.2. Poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 2CoE/323/2015-48 z 25.09.2015, v ktorom uviedol: „Odvolací súd dospel k záveru, že pokiaľ ide o ďalší uplatnený dôvod odvolania, a to, že exekučný súd nesprávne vec posúdil, keď rozhodcovskú doložku považoval za spotrebiteľovi vnútenú, je dôvodný. Exekučný súd svoje závery nezaložil na celom obsahu predmetnej zmluvy o úvere. Z bodu 10.2.3 je nepochybné, že rozhodcovská doložka nebola spotrebiteľovi vnútená, nakoľko mu bolo dané na výber, či uzatvorí zmluvu o úvere s touto rozhodcovskou doložkou alebo bez nej. Spotrebiteľ mal možnosť pred podpisom Zmluvy prečítať si všetky ustanovenia Zmluvy, ako aj Všeobecné obchodné

podmienky a v zmysle bodu 10.2.3 mal možnosť Zmluvu uzatvoriť bez rozhodcovskej doložky. Povinnosť ponúknuť klientovi riešenie vzájomných sporov prostredníctvom rozhodcu, ktorú v čase uzatvárania zmlúv banke ukladal vtedy platný zákon o bankách č. 483/2001 Z. z., neznamená, že banka túto rozhodcovskú doložku klientovi vnútila, nakoľko klientovi dala možnosť vyjadriť s touto rozhodcovskou doložkou nesúhlas bez toho, aby to malo nejaký vplyv na uzatvorenie zmluvy o úvere.“

4.1.3. V celom rozsahu sa stotožňuje s odôvodnením nálezu Ústavného súdu II.ÚS 499/2012, ktorý rieši obdobnú skutkovú a právnu situáciu: „V zmysle § 21 ods. 1 rozhodcovského zákona je to v prvom rade rozhodcovský súd, ktorý je oprávnený posudzovať platnosť rozhodcovskej zmluvy (doložky) a tým aj svoju vlastnú právomoc. Z okolností prerokúvanej veci je zrejmé, že rozhodcovský súd po preskúmaní okolností konkrétnej veci svoju právomoc uznal, čím uznal aj platnosť rozhodcovskej doložky, ktorá túto právomoc zakladá. ... Z postupu okresného súdu je však zrejmé, že pri posudzovaní platnosti rozhodcovskej doložky nevychádzal len z obsahu rozhodcovského rozsudku... Ústavný súd uzatvára, že v prerokúvanej veci okresný súd i krajský súd pri rozhodovaní o vydaní poverenia podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku neobmedzili svoje skúmanie len na obsah exekučného titulu, návrhu na vykonanie exekúcie a žiadosti o vydanie poverenia, ale nad rámec toho preskúmali aj obsah poisťnej zmluvy s pripojenými všeobecnými poisťnými podmienkami a na ten účel nimi vykonali listinný dôkaz. Z takto vykonaného listinného dôkazu dospeli súdy k (odchylnému) skutkovému stavu, na ktorom založili svoj právny záver o právnej povahe rozhodcovskej doložky ako neprijateľnej podmienky a v dôsledku toho o jej neplatnosti. Týmto postupom v podstate znemožnili sťažovateľovi uplatniť svoje právo priznané exekučným titulom, ktorého účinky (§ 37 rozhodcovského zákona) sa v zásade zhodujú s účinkami právoplatného rozsudku, teda právoplatne priznaného nároku.“

4.1.4 „Nemožno prehliadať, že zákonodarca explicitne umožnil prijatím zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní (ďalej len „ZoRK“) mimosúdne riešenie sporov s tým, že za určitých podmienok pripustil súdnu kontrolu rozhodcovského rozsudku (žaloba o zrušenie rozhodcovského rozsudku). Nie je možné, aby súdy ignorovali vôľu zákonodarcu, ktorú jasne vyjadril pri konštruovaní vzťahu medzi súdnym a rozhodcovským konaním. Súdne konanie nie je totiž v zmysle zákona postavené nad rozhodcovské. Ak by súdne konanie stálo nad rozhodcovským, bolo by možné napadnúť rozhodcovský rozsudok na súde vždy, a nie iba za vymedzených dôvodov. Účastník rozhodcovského konania má iba zákonom vymedzenú možnosť brániť sa proti rozhodcovským rozsudkom (rovnako, ako zákon obmedzuje jednotlivca, aby sa zbavil povinnosti, ktorú pred tým na seba dobrovoľne zmluvou prevzal). Ak by si exekučný súd uzurpoval právomoc v rámci exekučného konania vstupovať do už ukončeného nachádzacieho konania, prestala by mať zmysel úprava možnosti domáhať sa zrušenia rozhodcovského rozsudku.“ (PROCHÁZKA, R.: Stanovisko k vybraným aspektom exekúcie rozhodcovských rozsudkov).

4.2. Žalobca vo svojej žalobe uvádza, že ÚZ obsahuje množstvo neprijateľných zmluvných podmienok, avšak neupresňuje, v čom konkrétne považuje jednotlivé body zmluvy za neprijateľné. Iba cituje rôzne ustanovenia a právne predpisy. Predmetná zmluva obsahuje všetky zákonom ustanovené náležitosti, a to výšku úveru, výšku mesačnej splátky, celkovú výšku nákladov, dátum prvej splátky, ako aj dátum konečnej splatnosti, úrokovú sadzbu, počet mesačných splátok, RPMN banky, ako aj priemerné RPMN na trhu.

4.3. Dal do pozornosti rozsudok Súdneho dvora z 09.11.2016 vo veci C-42/15, Home Credit c/a Klára Bíróová, pričom v bode 50 daného rozsudku sa uvádza: ... článok 10 ods. 2 písm. h) Smernice 2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť každej zo splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok.

4.4. Žalobca ďalej uvádza zmluvné podmienky, ktoré podľa jeho názoru sú neprijateľné zmluvné podmienky, a to: Dohoda o zrážkach zo mzdy a rozhodcovská doložka. Pokiaľ ide Dohodu o zrážkach zo mzdy, žalobca uvádza, že dohoda o zrážkach zo mzdy je neprijateľná zmluvná podmienka, pričom 22.09.2017 uzatvoril dohodu o splátkovom kalendári, dohodu o uznaní dlhu a dohodu o zrážkach zo mzdy. Nie je teda jasné, z akého dôvodu rieši neprijateľnú zmluvnú podmienku vo väzbe na dohodu o zrážkach zo mzdy, keď dňa 22.09.2017 žalobca podpísal ďalšiu dohodu o zrážkach zo mzdy, ktorá je plne v súlade s ust. § 5a zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Žalovaný a právny predchodca žalovaného, je bankovou inštitúciou pod dohľadom Národnej banky Slovenska. Je na základe rôznych právnych predpisov povinný spĺňať prísne kritéria nevyhnutné pre vykonávanie bankových činností, preto akákoľvek argumentácia viažuca sa na úžeru je absolútne neprípustná, nemiestna a súd by na ňu vôbec nemal prihliadať. Rovnako je účelové a tendenčné správanie žalobcu, ktorý nespochybňuje platnosť zmluvy ako takej, teda nenamieta tú časť zmluvy, z ktorej bral úžitok, ale len časť, na základe ktorej má svoj záväzok splatiť. V prípade, ak by žalobca plnil riadne a včas svoj záväzok voči právnomu predchodcovi žalovaného, žiadna z vyššie uvedených zmluvných podmienok by nebola uplatnená.

Žalobca si sám svojím konaním, resp. opomenutím konania, resp. nekonaním spôsobil uplatnenie týchto zmluvných podmienok zo zmluvy tým, že porušil zmluvné podmienky vyplývajúce mu zo zmluvy, ku ktorým sa sám, slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne zaviazal.

4.5. Citujúc § 451 ods. 1, 2 a § 455 ods. 1 OZ uviedol, že cieľom právnej úpravy bezdôvodného obohatenia v OZ je reparácia nerovnováhy, ku ktorej dochádza bez relevantného právneho dôvodu v majetkovej sfére subjektov právnych vzťahov. K majetkovej nerovnováhe dochádza v právnych vzťahoch pomerne pravidelne, avšak o bezdôvodnom obohatení možno hovoriť výlučne vtedy, ak absentuje právny dôvod tejto majetkovej nerovnováhy. Primárnou funkciou právnej úpravy bezdôvodného obohatenia je tak náprava nespravodlivej majetkovej nerovnováhy vzniknutej z titulu absencie relevantného právneho dôvodu. Môžeme hovoriť o funkcii reparačnej či reštitučnej. V širších právnych súvislostiach môžeme dokonca hovoriť o funkcii výchovno-preventívnej. Právna úprava bezdôvodného obohatenia nemá ustanovenia sankčno-represívne, a to od účinnosti najpodstatnejšej novely OZ v období demokratického vývoja nášho súkromného práva, zákona č. 509/1991 Zb. K skutkovým podstatám, ktoré sú príslušné pre tento inštitút, uviedol:

4.5.1.1. Ťažiskom prvej skutkovej podstaty - plnenie bez právneho dôvodu, je poskytnutie plnenia jedným subjektom druhému subjektu, bez počiatocnej existencie akéhokoľvek právneho dôvodu tohto plnenia. Podstatným pojmovým znakom tohto prípadu bezdôvodného obohatenia je však vždy to, aby osoba poskytujúca plnenie nedisponovala subjektívnou vedomosťou o tom, že plní bez právneho dôvodu. Ak by osoba poskytujúca plnenie takouto vedomosťou disponovala, mohlo by takéto konanie byť posúdené ako dar. V tejto súvislosti dal do pozornosti rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. Cpj 37/78 (R1/79).

4.5.1.2. Plnenie z neplatného právneho úkonu. Naše súkromné právo nepozná pojem neexistentného právneho úkonu, s výnimkou zdanlivého manželstva. Koncept slovenského súkromného práva teda vychádza z existencie právneho úkonu, ku ktorej dochádza dovŕšením pojmových znakov právneho úkonu. Následne sa skúma, či takýto úkon je platným právnym úkonom. Právnym následkom vady v právnom úkone je absolútna alebo relatívna neplatnosť tohto právneho úkonu s právnymi účinkami ex tunc, čím sa sankcionuje i taká vada v pojmovom znaku právneho úkonu, v dôsledku ktorej by právny úkon ani mal (zrejme správne nemal) vzniknúť. Z tohto konceptu je zrejmé, že môže dochádzať k situáciám, kedy si strany na základe právneho úkonu, ktorý bol neskôr posúdený ako neplatný, plnili. Reparačná sankcia vo forme povinnosti vydať predmet bezdôvodného obohatenia sa vzťahuje na všetky prípady absolútnej alebo relatívnej neplatnosti právneho úkonu.

4.5.1.3. Právny dôvod, ktorý odpadol. Podobne ako v prípade relatívne neplatného právneho úkonu sa i v tomto prípade plnenie poskytnuté na základe určitého právneho dôvodu stáva bezdôvodným obohatením od okamihu, kedy tento počiatocne existujúci právny dôvod odpadol. Pod odpadnutím právneho dôvodu plnenia rozumieme všetky prípady, kedy zo zákona alebo na základe zákona dochádza k jeho zrušeniu. Pôjde typicky o prípady platného odstúpenia od zmluvy, naplnenia tzv. rozvázovacej podmienky v právnom úkone. Podobnú situáciu riešil aj Najvyšší súd SR v rozhodnutí sp. zn. 5 MCdo 17/2009.

4.5.1.4. Majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov. Zákonodarca nejakým spôsobom nedefinuje ani neexplikuje pojem „nepoctivé zdroje“. Vo všeobecnosti pôjde o prípady získania majetkového prospechu získaný činnosťou obohacujúceho sa subjektu, ktorú objektívne právo akýmkoľvek spôsobom reprobuje a zároveň sú naplnené predpoklady vzniku záväzkového právneho vzťahu z bezdôvodného obohatenia. Typicky pôjde o trestnú činnosť, činnosť napĺňajúcu znaky civilného deliktu a pod.

4.5.1.5. Plnenie za iného. V tejto súvislosti dal do pozornosti ust. § 454 OZ.

4.5.2.1 K inštitútu bezdôvodného obohatenia zaujal stanovisko aj Najvyšší súd SR sp. zn. 2Cdo/92/2010 - bezdôvodné obohatenie je v ustanovení v § 451 OZ konštruované ako predmet plnenia, ktorý sa má vydať. Podstatou bezdôvodného obohatenia je zákonom stanovená povinnosť toho, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, toto obohatenie vydať tomu, na koho úkor bol predmet bezdôvodného obohatenia získaný.

4.5.2.2 Najvyšší súd ČR sp. zn. 28 Cdo 2457/2013 - podľa § 451 ods. 2 OZ bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol ako aj majetkový prospech získaný plnením z nepoctivých zdrojov.

4.5.3. Pri dôkladnom skúmaní jednotlivých skutkových podstát na vydanie bezdôvodného obohatenia nie je možné žalobcom uvedené dôvody subsumovať pod žiadnu skutkovú podstatu bezdôvodného obohatenia.

4.5.4. Predmetná zmluva nebola v žiadnom konaní a žiadnym spôsobom zrušená alebo vyhlásená za neplatnú. Je potrebné poukázať na tú skutočnosť, že žalobca uzatvoril zmluvu o úvere podľa § 497 OZ, pričom záväzok zo zmluvy o úvere vzniká dohodou o jej podstatných náležitostiach, ktorými sú:

- Závazok veriteľa poskytnúť na požiadanie dlžníka v jeho prospech peňažné prostriedky,
- určenie sumy týchto peňažných prostriedkov,
- záväzok dlžníka vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť úroky.

4.6. Pre prípad neakceptovania predmetnej argumentácie žalobca (správne žalovaný) vzniesol námietku premlčania nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia.

4.7. Žalobca ako spotrebiteľ riadne predmetnú zmluvu podpísal, prijal peňažné plnenie a platil splátky a k prerušeniu splácania došlo len na základe jeho platobnej neschopnosti. Nemožno tvrdiť, že žalobca podpísal predmetnú zmluvu o úver z donútenia. Žalobca mal možnosť zmluvu nepodpísať a neakceptovať, nakoľko ide o osobu s plnou spôsobilosťou na právne úkony. Má za to, že žalobca sa vo svojom návrhu viac sústredil na rôzne rozhodnutia a ich situáciu, ako na rozobratie konkrétnej zmluvy. Námietky žalobcu boli všeobecné a nepodložené.

4.8. Ústavný súd Slovenskej republiky na verejnom zasadnutí pléna 7. februára 2018 rozhodol, že ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov nie je v súlade s čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

4.9. V nadväznosti na vyššie uvedené žiadal, aby súd žalobu ako nedôvodnú a neopodstatnenú zamietol v celom rozsahu a zaviazal žalobcu na úhradu trov konania.

5. Na pojednávaní 29.06.2020 zástupca žalobcov uviedol, že ÚZ obsahuje viacero neprijateľných zmluvných podmienok. Konkrétne ide o podmienky uvedené pod bodmi 4.7., 4.8., 4.10., ďalej je to poplatok za správu úveru vo výške 1,66 eura. Poukázal na § 11 ods. 1 ZoSÚ, podľa ktorého nedostatok náležitostí podľa tohto zákona spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru. V zmluve bola uvedená nesprávna výška RPMN 11,47 %. Jemu podľa výpočtu na interaktívnej kalkulačke na výpočet RPMN vyšlo až 14,24 % a tento výpočet súdu predložil. Tiež bola uzavretá neplatne dohoda o zrážkach zo mzdy, ktorá nebola uzavretá vo forme osobitnej zmluvy. Túto žalobcovia podpísali pod nátlakom, pod vplyvom telefonických vyhrážok zo strany pracovníkov žalovaného. Žalovaný nepoprel výšky platieb zo strany žalobcov, či už v prospech veriteľa alebo v prospech žalovaného. Žalobcovia nedisponujú dokladom o tom, kedy konkrétne boli nimi uhrádzané jednotlivé platby, či už žalovanému alebo veriteľovi. Žalobcovia na to vyzývali aj žalovaného, ten im to však neposkytol. Navrhol, aby súd vyžiadal takýto výpis platieb od žalovaného. V danom prípade došlo k dvojnásobnému postúpeniu pohľadávky z veriteľa najprv na spoločnosť S. Y., a to 05.06.2014 a následne 20.06.2014 na M. J. O.. U.. L.. a spoločnosť M. J. O.. U.. L.. sa zlúčila so žalovaným 09.08.2017.

6. Žalovaný na výzvu súdu z 29.06.2020, aby zaslal súdu podrobný prehľad histórie splácania úveru, z ktorého bude zrejmé, kedy konkrétne a v akej výške zaplatili žalobcovia jednotlivé platby na úhradu záväzku vyplývajúceho z ÚZ, z ktorého bude vyplývať aj spôsob čerpania úveru, t. j. že došlo k vyplateniu celej výšky poskytnutého úveru zo strany veriteľa dlžníkom a akým spôsobom sa tak stalo, reagoval podaním zo 07.07.2020, spolu s ktorým predložil Aktuálny stav úveru ku dňu 31.05.2014 veriteľa s uvedením toho, že v časti „Zaplatené splátky“ možno prehľadne vidieť všetky úhrady aj s ich započítaním, ktoré evidoval veriteľ. Zároveň v časti „Plán čerpania“ a „Uskutočnené čerpania“ je ozrejmeneň deň, výška a spôsob čerpania poskytnutého úveru. Pripojil aj prehľad všetkých úhrad žalobcu, z ktorého vyplýva, že:

veriteľovi žalobcovia uhradili nasledovné platby: 31.08.2010 - 1,66 €, 20.09.2010 - 13,24 €, 20.09.2010 - 152,00 €, 30.09.2010 - 1,66 €, 20.10.2010 - 13,24 €, 20.10.2010 - 142,00 €, 31.10.2010 - 1,66 €, 20.11.2010 - 13,24 €, 20.11.2010 - 147,00 €, 30.11.2010 - 1,66 €, 20.12.2010 - 13,24 €, 20.12.2010 - 91,24 €, 22.12.2010 - 55,76 €, 31.12.2010 - 1,66 €, 20.01.2011 - 13,24 €, 20.01.2011 - 147,00 €, 31.01.2011 - 1,66 €, 20.02.2011 - 13,24 €, 20.02.2011 - 1,81 €, 01.03.2011 - 1,66 €, 01.03.2011 - 145,19 €, 20.03.2011 - 10,29 €, 23.03.2011 - 2,95 €, 23.03.2011 - 147,00 €, 01.04.2011 - 1,66 €, 20.04.2011 - 5,53 €, 02.05.2011 - 9,37 €, 02.05.2011 - 147,00 €, 20.05.2011 - 0,77 €, 31.5.2011 - 12,47 €, 31.05.2011 - 77,03 €, 08.06.2011 - 11,62 €, 08.06.2011 - 45,52 €, 16.06.2011 24,45 €, 20.06.2011 - 0,05 €, 19.07.2011 - 24,81 €, 19.07.2011 - 132,33 €, 19.08.2011 - 24,86 €, 19.08.2011 - 142,28 €, 19.09.2011 - 14,90 €, 19.09.2011 - 152,24 €, 14.10.2011 - 24,86 €, 14.10.2011 - 152,28 €, 17.07.2013 - 100,00 €, 16.08.2013 - 100,00 €, 17.09.2013 100,00 €, 16.12.2013 - 150,00 €, 17.01.2014 - 100,00 €, 17.02.2014 - 100,00 €, 14.04.2014 - 100,00 €, 16.05.2014 - 100,00 €;

žalovanému žalobcovia uhradili nasledovné platby: 16.06.2014 - 100,00 €, 17.07.2014 - 100,00 €, 15.08.2014 - 55,00 €, 15.08.2014 - 15,00 €, 19.08.2014 - 100,00 €, 16.09.2014 - 65,00 €, 16.09.2014 - 30,00 €, 15.10.2014 - 80,00 €, 15.10.2014 - 30,00 €, 18.11.2014 - 30,00 €, 18.11.2014 - 80,00 €, 15.12.2014 - 30,00 €, 15.12.2014 - 80,00 €, 15.01.2015 - 30,00 €, 15.01.2015 - 100,00 €, 13.02.2015 - 100,00 €, 13.02.2015 - 30,00 €, 16.03.2015 - 100,00 €, 16.03.2015 - 40,00 €, 16.04.2015 - 100,00 €;

16.04.2015 - 40,00 €, 14.05.2015 - 100,00 €, 14.05.2015 - 40,00 €, 15.06.2015 - 100,00 €, 15.06.2015 - 40,00 €, 15.07.2015 - 100,00 €, 15.07.2015 - 40,00 €, 12.08.2015 - 100,00 €, 12.08.2015 - 40,00 €, 16.09.2015 - 40,00 €, 16.09.2015 - 100,00 €, 15.10.2015 - 40,00 €, 15.10.2015 - 100,00 €, 18.11.2015 - 100,00 €, 18.11.2015 - 40,00 €, 15.12.2015 - 117,79 €, 15.12.2015 - 40,00 €, 18.01.2016 - 40,00 €, 18.01.2016 - 117,79 €, 16.02.2016 - 40,00 €, 16.02.2016 - 117,79 €, 15.03.2016 - 117,79 €, 15.03.2016 - 80,00 €, 15.04.2016 - 80,00 €, 15.04.2016 - 117,79 €, 16.05.2016 - 117,79 €, 16.05.2016 - 80,00 €, 15.06.2016 - 100,00 €, 15.06.2016 - 117,79 €, 18.07.2016 - 117,79 €, 18.07.2016 - 120,00 €, 16.08.2016 - 117,79 €, 16.08.2016 - 120,00 €, 16.09.2016 - 120,00 €, 16.09.2016 - 117,79 €, 18.10.2016 - 117,79 €, 18.10.2016 - 120,00 €, 15.11.2016 - 117,79 €, 15.11.2016 - 120,00 €, 15.12.2016 - 117,79 €, 15.12.2016 - 120,00 €, 16.01.2017 - 117,79 €, 16.01.2017 - 147,00 €, 16.02.2017 - 147,00 €, 16.02.2017 - 117,79 €, 16.03.2017 - 117,79 €, 16.03.2017 - 147,00 €, 18.04.2017 - 117,79 €, 18.04.2017 - 147,00 €, 15.05.2017 - 117,79 €, 15.05.2017 - 147,00 €, 16.06.2017 - 147,00 €, 16.06.2017 - 117,79 €, 17.07.2017 - 117,79 €, 17.07.2017 - 147,00 €, 15.08.2017 - 117,79 €, 15.08.2017 - 147,00 €, 14.09.2017 - 147,00 €, 14.09.2017 - 117,79 €, 13.10.2017 - 117,79 €, 13.10.2017 - 147,00 €, 21.11.2017 250,00 €, 21.12.2017 - 250,00 €, 23.01.2018 - 250,00 €, 21.02.2018 - 250,00 €, 21.03.2018 - 250,00 €, 23.04.2018 - 250,00 €, 22.05.2018 - 250,00 €, 21.06.2018 - 250,00 €, 23.07.2018 - 250,00 €, 21.08.2018 - 250,00 €, 21.09.2018 - 250,00 €, 23.10.2018 - 250,00 €, 21.11.2018 250,00 €, 21.12.2018 - 250,00 €, 22.01.2019 - 250,00 €, 21.02.2019 - 250,00 €, 21.03.2019 - 250,00 €, 24.04.2019 - 250,00 €, 21.05.2019 - 250,00 €, 21.06.2019 - 250,00 €, 23.07.2019 - 250,00 €, 21.08.2019 - 250,00 €, 23.09.2019 - 250,00 €. Spolu 16.411,50 €.

7. Na pojednávaní 16.09.2020 zástupca žalobcov uviedol, že keď žalobcovia úver splácali a poslednú platbu uhradili v septembri 2019, vtedy si ešte mysleli, že všetko je v poriadku. Asi mesiac pred podaním žaloby sa od nejakého známeho, ktorý mal údaje z internetu, dozvedeli, že to v poriadku nie je a že zmluva je neplatná a že to majú žalovať. Potom tá známa, ktorá im to povedala, ho požiadala, či by ich nemohol zastupovať, resp. ich občianske združenie. Menovaná sa volá W. I.. Tiež uviedol, že nespochybňuje údaje vyplývajúce z dokladu žalovaného zo dňa 07.07.2020. Bolo to tak, pokiaľ ide o úhrady žalobcov, ako to vyplýva z tabuľky v danom doklade.

8. Žalovaný k výzve súdu zo 16.09.2020, aby v lehote 15 dní od doručenia tejto výzvy predložil súdu ÚZ, včítane všeobecných obchodných podmienok (ďalej len „VOP“) k danej zmluve, v ktorých má byť obsiahnutá rozhodcovská doložka a aby poskytol vysvetlenie v súvislosti s rozdielom medzi v ÚZ uvádzanou dojednanou výškou úveru 11.000,- eur a sumou, ktorá bola reálne vyplatená žalobcom na ich účet, ktorá bola nižšia o 220,- eur a predstavovala sumu 10.780,- eur a aby v uvedenej lehote zdôvodnil, že v súvislosti s postúpením pohľadávky zo strany veriteľa bolo dodržané ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a či žalobcom bola pred zosplatnením úveru, ku ktorému došlo listinami zo dňa 09.02.2012, doručená výzva v zmysle § 53 ods. 8 OZ a ak áno s dokladovaním uvedenej skutočnosti, reagoval podaním z 18.09.2020, spolu s ktorým elektronicky doručil súdu ÚZ, ale nie s VOP, ale s Obchodnými podmienkami pre úver - pôžička na bývanie, výzvy na úhradu dlžnej sumy s doručenkou a oznámil, že suma 220,- eur uvedená v Aktuálnom stave úveru dolu v časti „Uskutočnenie čerpania“ predstavuje platbu za poskytnutie úveru.

9. Súd sa v prvom rade musel vysporiadať s námietkou žalovaného o nedostatku právomoci tunajšieho súdu vec prejednať z dôvodu existencie rozhodcovskej zmluvy vo forme rozhodcovskej doložky uzatvorenej v súvislosti s úverom poskytnutým predmetnou ÚZ. Žalobcovia v tejto súvislosti tvrdili, že rozhodcovská doložka predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku.

10. Súd k tomu uvádza, že len platná rozhodcovská doložka môže založiť právomoc na konanie rozhodcovskému súdu v rozhodcovskom konaní o nárokoch, ktorých sa dotýka. Ak k uzatvoreniu platnej rozhodcovskej zmluvy nedošlo, taký spor rozhodcovský súd nemôže prejednať a ak sa tak aj stalo, ním vydané rozhodnutie predstavuje paakt a teda nemôže vyvolať žiadne právne účinky a teda ani spôsobiť existenciu prekážky res iudicata (obdobne aj uznesenie Krajského súdu v Trnave z 31.05.2012 č. k. 10CoE/308/2011-39).

11. V prejednávanej veci rozhodcovská doložka nebola uzatvorená samostatne, nebola obsiahnutá na samostatnej listine, ale mala tvoriť súčasť VOP veriteľa ako rozhodcovská doložka, ktoré VOP s poukazom na bod 4.4. ÚZ tvorili súčasť ÚZ.

12. V ÚZ (bod 4.10.) je uvedené, že zmluvné strany sa dohodli, že akékoľvek spory, ktoré vzniknú z ÚZ, vrátane sporov o jej vznik, platnosť a výklad, budú rozhodované v súlade s rozhodcovskou doložkou uvedenou v článku 10, II. časti VOP. Zmluvné strany zároveň vyhlasujú, že sa oboznámili s obsahom rozhodcovskej doložky a s dôsledkami jej uzatvorenia. Zmluvné strany berú na vedomie, že rozhodnutie Rozhodcovského súdu je konečné a záväzné a jeho zrušenia žalobou na súde sa môže domáhať len z dôvodov vymedzených v ZoRK.

13. Hoci žalovaný bol výzvou zmienenou pod bodom 8. vyzvaný na predloženie VOP, neučinil tak a zaslal súdu Obchodné podmienky pre úver - pôžička na bývanie, v ktorých však rozhodcovská doložka obsiahnutá nebola, keďže táto, ako je zrejmé z bodu 4.10. ÚZ, mala byť uvedená v článku 10. II. časti VOP, prečo aj súd žalovaného vyzýval práve na predloženie VOP.

14. Z rozhodcovského rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri Rozhodcovská, arbitrážna a mediálna, a.s., zo 14.11.2014 sp. zn. PC-A/0714/0070 (ním boli žalobcovia ako žalovaní zaviazaní spoločne a nerozdielne zaplatiť titulom záväzku z ÚZ spoločnosti M. J., O..U..L., S., A. XXX/A, istinu vo výške 10.389,15 eura, úrok vo výške 10,16 % ročne z istiny 10.389,15 eura od 04.06.2014 do zaplataenia, úrok z omeškania vo výške 9 % ročne z istiny 10.389,15 eura od 04.06.2014 do zaplataenia, sumu dlžných úrokov a úrokov z omeškania k 03.06.2014 vo výške 4.211,68 eura, náhradu poplatku za rozhodcovské konanie vo výške 949,05 eura a náhradu trov právneho zastúpenia 668,60 eura do troch dní od právoplatnosti rozhodcovského rozsudku) však z jeho odôvodnenia (str. 4, 7. odsek zhora) vyplýva, že:

- podľa bodu 10.2.2. VOP sa zmluvné strany dohodli na rozhodcovskej doložke, týkajúcej sa riešenia všetkých sporov, ktoré medzi nimi vzniknú z právnych vzťahov vzniknutých pri poskytovaní služieb, bankových produktov a/alebo vykonávaní bankových obchodov, vrátane sporov o platnosť, výklad a zánik príslušnej zmluvy, a to v nasledovnom znení:

a) Pokiaľ bude v príslušnom spore žalobcom Banka, predloží tento spor na prerokovanie a rozhodnutie Rozhodcovskému súdu, a to podľa jeho Štatútu a Rokovacieho poriadku, ktoré sú platné a účinné v čase začatia rozhodcovského konania;

b) Pokiaľ bude v príslušnom spore žalobcom Klient, je oprávnený predložiť tento spor na prerokovanie a rozhodnutie Rozhodcovskému súdu, a to podľa jeho Štatútu a Rokovacieho poriadku, ktoré sú platné a účinné v čase začatia rozhodcovského konania alebo všeobecnému súdu.

- podľa bodu 10.2.3. VOP sa zmluvné strany dohodli, že ak Klient, najneskôr pri uzavretí bankového obchodu a/alebo zmluvy nedoručí banke písomné oznámenie, že s rozhodcovskou doložkou nesúhlasí, má sa za to, že ju prijal.

- podľa bodu 10.2.4. VOP sa zmluvné strany dohodli, že sa podrobujú základným vnútorným právnym predpisom Rozhodcovského súdu, najmä Štatútu a Rokovaciemu poriadku, ktoré sú platné a účinné v čase začatia rozhodcovského konania. Jazykom rozhodcovského konania bude slovenský jazyk.

15. Z citovaných bodov VOP vyplýva, že žalobcovia nemohli žiadnym spôsobom ovplyvniť obsah rozhodcovskej doložky, rovnako ako aj ostatné súčasti VOP a mohli ju odmietnuť len tak, že by neuzatvorili ÚZ alebo, ak by o tom vedeli, čo by predpokladalo, že im to bolo zo strany veriteľa pri uzatváraní ÚZ náležite vysvetlené, pretože je iluzórne, že títo by boli schopní ešte pred uzatvorením ÚZ si prečítať s porozumením nielen samotnú zmluvu na dvoch stranách písanú malým písmom a jej súčasti - Obchodné podmienky pre úver - pôžička na bývanie na deviatich stranách a aj VOP, kde by sa až v bode 10.2.3. dozvedeli, že ak s rozhodcovskou doložkou nesúhlasia, že musia tento nesúhlas vysloviť výslovne vo forme písomného oznámenia a súčasne tak musia urobiť najneskôr pri uzavretí ÚZ.

16. Spôsob, akým mala byť do zmluvného vzťahu veriteľa a žalobcov v súvislosti s uzatvorením ÚZ zakomponovaná rozhodcovská doložka, a jediná možnosť, akou mohli v prípade uzatvorenia ÚZ žalobcovia vylúčiť účinky rozhodcovskej doložky, vyžadujúca ich aktívne konanie dokonca okamžité, najneskôr pri uzatvorení ÚZ, čo sa mohli dočítať len vo VOP, pretože ak by tak najneskôr vtedy neurobili, tým mali vysloviť súhlas s rozhodcovskou doložkou, ktorú si žalobcovia osobitne nevyjednali, keď rozhodcovská doložka bola jednostranne naformulovaná veriteľom ako súčasť jeho VOP, predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku pre jej hrubý nepomer v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany, nútiacu žalobcov ako spotrebiteľov vždy sa podrobiť rozhodcovskému konaniu, ak ich bude žalovať veriteľ. Daná rozhodcovská doložka znemožňuje voľbu spotrebiteľa dosiahnuť rozhodovanie sporu súdom, ak dodávateľ (veriteľ) ešte pred spotrebiteľom podal žalobu na rozhodcovskom súde, t.j. ak takéto konanie vyvolal veriteľ ako prvý.

17.1. Podľa § 4 ods. 1 ZoRK v znení účinnom do 31.12.2014, rozhodcovská zmluva môže mať formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve.

17.2. Podľa § 4 ods. 2 ZoRK, rozhodcovská zmluva musí mať písomnú formu, inak je neplatná. Písomná forma je zachovaná, ak je rozhodcovská zmluva obsiahnutá v dokumente podpísanom zmluvnými stranami alebo vo vzájomne vymenených listoch, ak je dohodnutá telefaxom alebo pomocou iných telekomunikačných zariadení, ktoré umožňujú zachytenie obsahu rozhodcovskej zmluvy a označenie osôb, ktoré ju dohodli.

17.3. Podľa § 4 ods. 3 ZoRK, nedodržanie písomnej formy rozhodcovskej zmluvy možno nahradiť vyhlásením zmluvných strán do zápisnice pred rozhodcom najneskôr do začatia konania o veci samej v rozhodcovskom konaní o podrobení sa právomoci rozhodcovského súdu. Obsahom zápisnice je rozhodcovská zmluva podľa § 3.

18. Z uznesenia NS SR z 30.11.2011 sp. zn. 2 Cdo 245/2010 vyplýva, že rozhodcovská doložka obsiahnutá vo všeobecných obchodných podmienkach, ktoré nie sú podpísané obidvoma zmluvnými stranami, je neplatná pre nedostatok písomnej formy. Nestačí, ak je rozhodcovská doložka obsiahnutá len v prílohe zmluvy, a to ani vtedy, ak je táto príloha so zmluvou technicky spojená a ani vtedy, ak na túto prílohu zmluva pred podpismi strán odkazuje. Podľa tohto rozhodnutia požiadavku dodržania písomnej formy je nutné interpretovať striktno bez možnosti extenzívneho výkladu, a to tak, že priamo listina (v danom prípade NS SR posudzované všeobecné obchodné podmienky), v ktorej je rozhodcovská doložka obsiahnutá, musí byť zmluvnými stranami podpísaná.

19. Z doposiaľ uvedeného, nakoľko súd nemal preukázané, že žalobcovia dané VOP osobitne podpísali, potom vyplýva, že v posudzovanej veci sú naplnené dva samostatné dôvody, ktoré vedú k záveru o neplatnosti rozhodcovskej doložky, a to jednak to, že táto doložka predstavuje neprijateľnú a tým s poukazom na § 53 ods. 5 OZ neplatnú zmluvnú podmienku, keďže z už uvádzaných dôvodov spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa a súčasne aj z dôvodu, že súčasne došlo k jej neplatnému dojednaniu pre nedostatok písomnej formy (absencia podpisov zmluvných strán na VOP, ktoré jedine obsahujú text rozhodcovskej doložky. Preto aj rozhodcovský rozsudok, ktorý žalovaný predložil (č. l. 54 až 60) ako paakt nie je spôsobilý vyvolať žiadne právne účinky, pretože toto rozhodnutie bolo vydané orgánom, ktorý pre nedostatok platnej rozhodcovskej doložky nemal právomoc rozhodovať o nárokoch súvisiacich s ÚZ. Preto právomoc tunajšieho súdu rozhodovať tento spor je daný.

20. Medzi veriteľom (právnym predchodcom žalovaného M. S., X.O..) a žalobcami ako dlžníkmi došlo dňa 09.08.2010 (v daný deň zmluvu podpísal veriteľ, keď žalobcovia ju podpísali 02.08.2010) k uzatvoreniu ÚZ (Zmluvy o úvere - pôžička na bývanie č. XXXXXXXXXXXX).

20.1. Podľa ÚZ sa veriteľ zaviazal poskytnúť žalobcom 1/ a 2/ ako dlžníkom a spoludlžníčkou úver vo výške 11.000,- eur za účelom rekonštrukcie rodinného domu žalobcov v L. M. Č.. XX, spočívajúcej vo výmene okien. Tento úver mal byť a aj bol čerpaný bezhotovostne na označený účet žalobcov u veriteľa, keď súčasne v ÚZ vyznačili požiadavku zriadenia osobného účtu s balíkom služieb typu „Balík KLASIK“.

20.2. Úver sa žalobcovia zaviazali splácať v 120-ich mesačných splátkach po 165,24 eura, plus poplatok za správu a vedenie účtu - 1,66 eura, s ktorým celková mesačná splátka predstavovala 166,90 eura, splatných do 20. dňa v mesiaci, so splatnosťou 1. splátky 20.09.2010 a s dátumom konečnej splatnosti úveru 20.08.2020. Podľa zmluvy malo byť dojednané aj poistenie schopnosti splácať úver (vyznačený je Základný súbor poistenia), pričom v ÚZ nie je vyznačená výška mesačného poistného, akurát v Obchodných podmienkach veriteľa pre úver - pôžička na bývanie, je v bode 10.3. uvedené, že ak si dlžník vybral poistenie, súhlasí s tým, že akékoľvek náklady spojené s poistením sú súčasťou splátky úveru.

20.3. Výška úrokovej sadzby bola uvedená 10,90 % ročne, RPMN 11,47 % a priemerná RPMN na trhu bola uvedená vo výške 13,77 %. Ďalej je v ÚZ uvádzaný údaj označený ako „Celková výška nákladov“, a to vo výške 3.042,72 eura.

20.4. Hoci z ÚZ vyplýva, že výška úveru, ktorý mal veriteľ poskytnúť žalobcom, mala predstavovať „dojednaných“ 11.000,- eur, z pripojeného výpisu z účtu - konkrétne z vyznačených obrátov ohľadne čerpania úveru vyplýva, že úver mal byť „čerpaný“ v dvoch platbách, a to 10.780,- eur (na účet žalobcov u veriteľa č. O. (z neho následne boli realizované splátky úveru) a zvyšných 220,- eur bolo predisponovaných na účet O.. V súvislosti s tým žalovaný (ako vyplýva z bodu 8) oznámil na výzvu súdu, že suma 220,- eur predstavuje platbu za poskytnutie úveru. Z toho je zrejme, že skutočná výška

úveru poskytnutého veriteľom žalobcom na základe ÚZ predstavovala nie 11.000,- eur, ale 10.780,- eur a zvyšných 220,- eur predstavoval fakticky poplatok za poskytnutie úveru.

20.5. Podľa bodu 4.4 ÚZ sa právne vzťahy neupravené ÚZ riadia Obchodnými podmienkami pre pôžičku na bývanie (OP), Všeobecnými obchodnými podmienkami (VOP) a príslušnými ustanoveniami zákona č. 513/1991 Obchodného zákonníka a ZoSÚ.

21. Dňa 05.10.2017 žalobcovia podpísali listinu označenú ako „Dohoda o splátkovom kalendári, Dohoda o uznaní dlhu“ (č. I. 8 - 9), v ktorej ako druhá zmluvná strana vystupuje žalovaný a z ktorej čl. I. vyplýva, že táto sa týka úveru poskytnutého ÚZ, z ktorej pohľadávka po tam konkretizovanom viacnásobnom postúpení bola postúpená na žalovaného. Táto pohľadávka mala k 22.09.2017 predstavovať celkovo sumu 10.774,07 eura a mala pozostávať z istiny vo výške 10.389,15 eura a príslušenstva vo výške 384,92 eura a ktorá je k 22.09.2017 splatná v celom rozsahu. Žalobcovia v čl. I. bode 3 vyhlásili, že tento dlh uznávajú čo do právneho dôvodu vzniku i do výšky v celom rozsahu. Tento dlh sa žalobcovia zaviazali odo dňa nasledujúceho po dni uzavretia dohody splácať na v dohode označený účet v mesačných splátkach po 250,- eur so splatnosťou prvej splátky 28.10.2017 s tým, že výška poslednej splátky splatnej 28.05.2021 mala predstavovať 24,07 eura. Podľa čl. III. bod 3 tejto dohody, jej podpisom nie je dotknutá platnosť a záväznosť ustanovení ÚZ.

22. ÚZ je s ohľadom na charakter subjektov, ktoré ju uzatvárali (veriteľ - banka, konajúca pri jej uzatváraní a plnení v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti a ako dlžník žalobcovia - spotrebiteľia - fyzické osoby nekonajúce pri jej uzatváraní a plnení v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti), spotrebiteľskou zmluvou a konkrétne ide o spotrebiteľský úver podľa ZoSÚ v znení účinnom v čase uzavretia ÚZ. Na takýto vzťah je preto potrebné aplikovať okrem ustanovení ZoSÚ aj ustanovenia OZ upravujúce režim spotrebiteľských zmlúv (§ 52 a nasl. OZ) v znení účinnom v čase uzavretia ÚZ. Zmluvná voľnosť pri spotrebiteľských zmluvách sa môže pohybovať len v medziach všeobecnej úpravy spotrebiteľských zmlúv obsiahnutej v § 52 a nasl. OZ v tom smere, že s poukazom na ust. § 54 ods. 1 OZ sa nemôžu odchyliť od tohto zákona (OZ) v neprospech spotrebiteľa. Takéto zmluvy s poukazom na § 53 ods. 1 OZ nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa - neprijateľné podmienky (vyjmúc prípadov, ak ide o hlavný predmet plnenia a primeranosť ceny, ak súčasne boli tieto vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne, alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané) a ktorých príkladný výpočet obsahuje ust. § 53 ods. 4 OZ). V tejto súvislosti súd už pod bodom 16. konštatoval neprijateľnosť a tým neplatnosť rozhodcovskej doložky, ktorá mala byť dojednaná v súvislosti s uzatvorením ÚZ.

23. Náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere stanovuje ZoSÚ v znení účinnom v čase uzatvorenia ÚZ v § 9, ktorý v odseku 1 vyžadoval písomnú formu pri takejto zmluve a v odseku 2 § 9 je stanovený demonštratívny výpočet zákonom požadovaných náležitostí takejto zmluvy (okrem všeobecných náležitostí zmluvy podľa OZ).

24. Jednou z nich uvedenou pod písm. f) je uvedenie o. i. aj celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítanej na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Takáto suma v ÚZ nie je vyjadrená. Je tam obsiahnutý len údaj „celková výška nákladov“ v sume 3.042,72 eura, ktorá zrejme má predstavovať „navýšenie“, t.j. sumu, o ktorú mali žalobcovia úver preplatiť nad rámec (skutočne) poskytnutej istiny - sumy 10.780,- eur. Po vynásobení výšky mesačnej splátky (166,90 eura) počtom mesačných splátok (120) mali žalobcovia celkovo zaplatiť 20.028,- eur, k čomu je ešte potrebné pripočítať už uvádzaný „poplatok“ 220,- eur, čo potom celkovo predstavuje sumu 20.248,- eur. „Navýšenie“ pri takejto sume oproti výške skutočne poskytnutého úveru činí až 9.468,- eur, čo je viac o 6.425,28 eura oproti sume celkových nákladov uvádzaných v ÚZ. Ak by poisťné malo v mesačnej splátke predstavovať 13,24 eura mesačne (práve takáto suma je vo výpise z účtu uvádzaná ako „splátka poplatku“), za obdobie 120 mesiacov by poisťné predstavovalo 1.588,80 eura. Po jeho odčítaní od sumy „navýšenia“ - 9.468,- eur by taktiež navýšenie predstavovalo výrazne viac, ako je v ÚZ uvádzaná celková výška nákladov, a to viac o 4.836,48 eura (9.468 mínus 3.042,72 mínus 1.588,80), čo v percentuálnom vyjadrení je viac o takmer 159 %.

25. Ďalšou náležitosťou podľa § 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ je uvedenie RPMN (ročnej percentuálnej miery nákladov) platnej v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere a uvedenie všetkých predpokladov použitých na výpočet RPMN. Podľa ÚZ táto mala predstavovať 11,47 %. Podľa prepočtu súdu vychádzajúc z nasledovných parametrov: výška úveru 10.780,- eur, dátum poskytnutia úveru -

10.08.2010, výška mesačnej splátky - 166,90 eura, počet splátok - 120, dátum prvej splátky - 20.09.2010 a deň každej splátky - 20. deň v mesiaci s dodatočným nákladom - suma 220,- eur splatná 10.08.2010 (skrytý poplatok za poskytnutie úveru) vychádza výška RPMN až 15,33 % (s už v bode 24. uvedenou výškou zaplatenia celkovej sumy 20.248,- eur). Aj v prípade, ak by súd z výšky mesačnej splátky odrátal mesačné poisťné, ktoré malo predstavovať zrejme 13,24 eura, čím by sa mesačná splátka ponížila na sumu 153,66 eura, by vyšla iná výška RPMN, a to 12,97 %, ktorá je taktiež vyššia, než v ÚZ uvádzaná jej výška 11,47 %. Teda v oboch situáciách bola uvedená nižšia (v prvom prípade výrazne nižšia) výška RPMN v ÚZ, než predstavovala skutočná výška RPMN podľa zmluvy. Aj zástupca žalobcov predložil výpočet RPMN podľa interaktívnej kalkulačky pre jej výpočet z R. (z portálu finančnej osvetly ochrany finančného spotrebiteľa MF SR), podľa ktorého má byť jej výška 14,24 % so splatením celkovej sumy 20.028,- eur (č. l. 86), avšak v tomto prípade boli zadané viaceré nesprávne vstupné údaje pre jej výpočet, najmä pokiaľ ide o výšku čerpaného úveru a splatnosť jednotlivých splátok, takže uvedený údaj nie je pre túto vec relevantný. Nesprávna výška RPMN uvádzaná v zmluve v neprospech spotrebiteľa (nižšia, než je jej skutočná výška) spôsobuje sama o sebe bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru [§ 11 ods. 1 písm. b) ZoSÚ]. V ÚZ navyše absentuje aj v § 9 ods. 2 písm. j) požadované uvedenie všetkých predpokladov použitých pre výpočet v ÚZ uvádzanej výšky RPMN.

26. Z náležitostí vyžadovaných ust. § 9 ods. 2 písm. f) ZoSÚ (uvedenie doby trvania zmluvy o úvere a termínu konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru) bol v ÚZ výslovne uvedený len termín konečnej splatnosti úveru (ako dátum konečnej splatnosti úveru - 20.08.2020).

27. Nedostatok ktorejkoľvek z náležitostí uvádzaných v § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y), má, rovnako ako v prípade, ak by zmluva nemala písomnú formu alebo bola by v nej uvedená nesprávne v neprospech spotrebiteľa výška RPMN, za následok, že úver sa s poukazom na § 11 ods. 1 písm. a) ZoSÚ považuje za bezúročný a bez poplatkov ako sankcia veriteľa nastupujúca ex lege v dôsledku existencie porušenia konkrétnych ustanovení ZoSÚ. Na základe uvedeného súd konštatuje, že pre nedostatok náležitostí ÚZ, a to tých, ktoré súd uviedol pod bodmi 24. až 26., je predmetný úver poskytnutý na základe ÚZ úverom bezúročným a bez poplatkov z viacerých dôvodov, z ktorých každý z nich aj samostatne spôsobuje uvedený následok.

28. Takýto následok v danom prípade nespôsobuje žalobcami tvrdený nedostatok náležitostí podľa § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ, ako na to správne poukázal žalovaný vo svojom vyjadrení - jeho časti zmienenej pod bodom 4.3., k čomu súd poukazuje aj na rozsudok NS SR z 22.02.2018 sp. zn. 3 Cdo 146/2017, z ktorého vyplýva, že eurokonformným výkladom ust. § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ, ktorý je v danom prípade možný, ale aj potrebný, v zmluvách uzatváraných podľa ZoSÚ nemožno od dodávateľov žiadať, aby v nich uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach (samostatne vo väzbe na istinu, úrok a poplatky). Pokiaľ § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ uvádza pojmy „výška“ alebo „počet“, či „termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“, je možné za použitia eurokonformného výkladu dospieť k záveru, že toto ustanovenie len spresňuje, čo splátka úveru zahŕňa. Uvedené však nič nemení na vyslovenom závere o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru poskytnutého ÚZ, ktorá je daná z viacerých iných už vyššie uvádzaných dôvodov.

29. Pretože súd mal preukázanú dôvodnosť žalobcami požadovaného určenia, ktorým títo žiadali deklarovať, že úver, ktorý im bol poskytnutý na základe ÚZ, je úverom bezúročným a bez poplatkov, žalobe v danej časti vyhovel. Je toho názoru, že na takomto určení majú žalobcovia naliehavý právny záujem, čo je procesná podmienka prípustnosti určovacej žaloby podľa § 137 písm. c) CSP, keďže takéto určenie podľa názoru súdu predstavuje s ohľadom na rozdielny pohľad strán sporu na túto skutočnosť (viď argumentácia žalovaného uvádzaná pod bodom 4.2.) vhodný procesný nástroj ochrany práv žalobcov za účelom odstránenia spornosti práv a povinností zmluvných strán, resp. ich právnych nástupcov, ktorý umožňuje vytvoriť potrebný pevný právny rámec pre ich právny vzťah účastníkov sporu súvisiaci s uzatvorenou ÚZ. Takýto záver súčasne predstavuje významnú predbežnú právnu otázku vo vzťahu k ďalšiemu žalobcami uplatnenému nároku - nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia.

30. Už bolo uvedené, že žalobcom bol zo strany veriteľa na základe ÚZ poskytnutý úver, ktorého reálna výška predstavovala 10.780,- eur (namiesto v zmluve uvádzaných 11.000,- eur), nakoľko zvyšných 220,- eur aj podľa žalovaného má predstavovať „platbu za poskytnutie úveru“, inými slovami „skrytý“ poplatok za poskytnutie úveru.

31. Žalobcovia boli s ohľadom na konštatovanú bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého úveru povinní vrátiť veriteľovi len od neho obdržanú sumu 10.780,- eur bez akéhokoľvek jej navýšenia. Žalobcovia však podľa vyjadrenia samotného žalovaného a dokladov ním predložených (č. I. 92 až 96), celkovo na záväzok vyplývajúci z ÚZ uhradili až 16.411,50 eura, z čoho veriteľovi uhradili 2.987,33 eura a žalovanému zvyšných 13.424,17 eura. Preukázateľne tak uhradili viac o 5.631,50 eura. Vychádzajúc z časového prehľadu jednotlivých platieb žalobcov, k splateniu celej istiny úveru z ich strany došlo platbou zo dňa 21.11.2017, ktorá bola síce vo výške 250,- eur, ale z nej bolo na splatenie dovtedy nesplatenej časti istiny potrebných už len 131,50 eura. Z danej platby zvyšných 118,50 eura a tiež všetky ostatné neskoršie platby, ktoré boli zo strany žalobcov realizované, všetky už len v prospech žalovaného, boli plneniami bez právneho dôvodu.

32.1. Podľa § 451 ods. 1 OZ, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

32.2. Podľa § 451 ods. 2 OZ, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

32.3. Podľa § 456 OZ, predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

33. Žalovaný poskytol vo svojom vyjadrení k žalobe pomerne vyčerpávajúcu definíciu bezdôvodného obohatenia a rozbor jeho skutkových podstát a v rámci nich aj plnenia bez právneho dôvodu citovaného pod bodom 4.5.1.1., ktorá zo skutkových podstát vzniku bezdôvodného obohatenia podľa § 451 ods. 2 OZ je posudzovanému prípadu najbližšia. Šlo o plnenie spotrebiteľov (zo strany žalobcov v prospech žalovaného ako postupníka) síce na podklade ÚZ, ku ktorému, pokiaľ toto plnenie prevyšovalo skutočne poskytnutú výšku úveru, došlo bez počiatočnej existencie akéhokoľvek právneho dôvodu takéhoto naviac plnenia, keď už okamihom uzatvorenia ÚZ pre jej nedostatky platila fikcia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru má teda v prípade plnenia zo strany spotrebiteľa nad rámec požičanej istiny ten následok, že na strane príjemcu tohto plnenia vzniká bezdôvodné obohatenie. Ide o špecifický prípad vzniku bezdôvodného obohatenia. Jeho základ je daný porušením zákona zo strany dodávateľa (veriteľa) už v priebehu kontraktnej fázy, ktoré však nemá vplyv na platnosť spotrebiteľskej zmluvy. Súd nezistil, že by žalobcovia v čase ich plnení v prospech žalovaného počnúc dňom 21.11.2017 až po poslednú platbu vykonanú 23.09.2019 vedeli, že z ich strany sa jedná o plnenie bez právneho dôvodu, a teda vedeli, že boli povinní zo záväzku založeného ÚZ vrátiť len toľko, koľko od veriteľa skutočne obdržali. O tom, že tomu tak nebolo, napokon svedčí aj nimi ešte predtým podpísaná dohoda o uznaní dlhu a o jeho zaplatení v splátkach, ktorú týmito platbami realizovali. Je totiž ťažko predstaviť si a nepravdepodobné, že by žalobcovia ako dlžníci plnili veriteľovi, resp. žalovanému, ak by mali vedieť, že mu toto plnenie nepatrí. Vykonané dokazovanie pritom vyvrátilo existenciu vyvrátiteľnej právnej domnienky existencie dlhu, ktorí žalobcovia uznali, a to tej jeho časti, ktorá preyšovala dovtedy nesplatenú istinu úveru.

34. Súd sa následne zaoberal dôvodnosťou námietky premlčania vznesenej žalovaným vo vyjadrení k žalobe (bod 4.6.).

35.1. Podľa § 107 ods. 1 OZ, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

35.2. Podľa § 107 ods. 2 OZ, najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

36. Z citovaných ustanovení vyplýva, že pre premlčanie nárokov z bezdôvodného obohatenia je stanovená kombinovaná premlčacia lehota. Subjektívna premlčacia lehota môže plynúť len v rámci plynutia objektívnej premlčacej lehoty. Rozhodujúcim okamihom pre určenie začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby v prípade nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia je nadobudnutie skutočnej vedomosti oprávneného subjektu o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil. Pre začatie jej plynutia nie je rozhodné, kedy sa prípadne mohli žalobcovia o tomto dozvedieť, podstatné je, kedy túto vedomosť skutočne nadobudli. K otázke plynutia subjektívnej premlčacej lehoty u bezdôvodného obohatenia vzniknutého plnením nad rámec istiny úveru, ktorý je bezúročný a bez poplatkov, súd poukazuje na úvahy a závery vyplývajúce z Nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 51/2020.

37. Žaloba bola na tunajší súd podaná 09.12.2019. Zo skutkových tvrdení zástupcu žalobcov na pojednávaní 16.09.2020 uvedených pod bodom 7. a žalovaným nepopretých vyplýva, že žalobcovia ešte v septembri 2019, keď uhradili poslednú platbu, si ešte mysleli, že všetko je v poriadku. Asi mesiac pred podaním žaloby sa od nejakého známeho, ktorý mal údaje z internetu, dozvedeli, že to v poriadku nie je a že zmluva je neplatná a že to majú žalovať. Ak potom žalobcovia získali vedomosť o vzniku bezdôvodného obohatenia cca 1 mesiac pred podaním žaloby (okolo 09.11.2019) a k bezdôvodnému obohateniu začalo dochádzať až počnúc dňom 21.11.2017, je zrejmé, že žaloba bola podaná pred uplynutím dvojročnej subjektívnej premlčacej lehoty. Objektívna trojročná premlčacia lehota s ohľadom na čas, kedy začalo dochádzať k vzniku bezdôvodného obohatenia (počnúc platbou - časťou platby z 21.11.2017) a čas podania žaloby, ani nemohla uplynúť. Preto žalovaným vznesená námietka premlčania je v celom rozsahu nedôvodná.

38. Hoci žalobcovia nad rámec svojho zmluvného záväzku z ÚZ uhradili až 5.631,50 eura, teda viac, než si žalobou uplatnili, súd súc viazaný žalobou - jej petitom (§ 216 ods. 1 CSP) priznal žalobcom 1/ a 2/ voči žalovanému ním uplatnený nárok vo výške 5.040,04 eura, ktorú sumu je žalovaný povinný zaplatiť žalobcom spoločne a nerozdielne do 3 dní od právoplatnosti rozsudku (výrok II. rozsudku).

39. S ohľadom na plný úspech žalobcov 1/ a 2/ v tomto spore súd s poukazom na § 262 ods. 1 CSP, postupujúc podľa § 255 ods. 1 CSP priznal žalobcom voči žalovanému nárok na náhradu trov tohto konania v plnom rozsahu. O výške trov bude rozhodnuté s poukazom na § 262 ods. 2 CSP samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Dolný Kubín (§ 355 ods. 1 a § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa musí okrem všeobecných náležitostí podania stanovených v § 127 ods. 1 a 2 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, jeho podpísania a uvedenia spisovej značky tohto konania) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) - § 363 CSP.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozhodnutím, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona č. 233/1995 Z. z. v znení neskorších zmien.